

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo

per-arne.torbjornsdal@e-co.no
Telefon: 24 11 69 20
Mobil: 916 08 196
Telefaks: 24 11 69 01
Org. nr.: NO 976 894 871 MVA

Att.:

Side: 1 av 4

Dato: 30.01.2009

Vår ref.:

Deres ref.: 08/03599-10

Forslag til endringer i energiloven. Hørings svar fra E-CO.

E-CO Energi (E-CO) viser til Olje- og energidepartementets høringsnotat av 9. desember 2008. Vi legger med dette fram vårt syn på forslagene til endringer i lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. (energiloven).

1. Hovedsynspunkter

- *Krav om eierskap:* E-CO mener at manglende eierskap til anlegg nødvendigvis ikke betyr at selskapene har dårligere kontroll med anleggene. Tvert i mot har vi erfaring for at det kan være rasjonelt at flere konsesjonærer samarbeider om driftsløsninger. Nødvendig kontroll kan sikres på en god måte gjennom avtaleregulering mellom eier og driftsselskap.
- *Tilknytningsplikt:* E-CO er positive til at det settes strengere krav til nettselskapenes konkrete oppfølging i form av nettutredninger og samfunnsøkonomiske vurderinger når planer for kraftprosjekter og omsøkte utbyggingsprosjekter foreligger.

2. Om E-CO

E-CO er eid av Oslo kommune. Konsernet er i dag Norges nest største eier av kraftproduksjon med en samlet normalproduksjon på ca 10 TWh og hel- eller deleierskap i nærmere 80 kraftverk over hele Sør-Norge. E-CO har eierinteresser blant annet i Oppland Energi (61), Opplandskraft (25), Vinstra Kraftselskap (66), Energiselskapet Buskerud Kraftproduksjon (30) og Norsk Grønnkraft (20) (eierandel i prosent i parentes). Konsernet er involvert i utbygging av 1000 nye GWh innen 2015, hovedsakelig i Hedmark, Oppland, Øvre Buskerud og Sogn. En oversikt prosjektene finnes på www.e-co.no/nykraft.

E-CO er dag kun en ubetydelig eier av nettanlegg. Konsernets anleggskonsesjoner knytter seg i det alt vesentlige til kraftproduksjon. I enkelte tilfeller er imidlertid anleggskonsesjonene overført til et operatørselskap som forestår drift og vedlikehold av kraftverkene. En tjenestekjøpsavtale regulerer mellomværende mellom eier og operatør. For anleggene i Oppland Energi, Opplandskraft og Vinstra Kraftselskap er slik avtale inngått med Eidsiva Vannkraft. Reguleringskonsesjonene etter vassdragsreguleringsloven ligger for øvrig her i Glommen og Laagen Brukseierforening, slik at ervervs-, regulerings- og anleggskonsesjonene innehas av tre ulike aktører.

I det følgende vil vi kommentere noen utvalgte områder i departementets høringsnotat.

3. Krav til eierskap

Departementet foreslår at energiloven §§ 3-1, 3-2 og 5-1 endres slik at den konsesjonspliktige virksomhet omfatter å bygge, eie og drive elektriske anlegg og fjernvarmeanlegg. Departementet peker på at konsesjon etter disse bestemmelsene som hovedregel skal gis til ett selskap som både skal eie og drive anlegget.

Dersom de betydelige ambisjonene i Stortingets klimaforlik og internasjonale forpliktelser om reduserte klimautslipp og økte investeringer innenfor fornybar energi skal kunne realiseres, er det viktig at kraftselskapene ikke gis ytterligere begrensninger i mulighetene til å samarbeide på en effektiv måte. Etter E-COs oppfatning vil de foreslåtte endringene kunne medføre samfunnsmessig og bedriftsøkonomisk lite rasjonelle løsninger. Det vil ofte kunne være rasjonelt at flere kraftprodusenter samarbeider om driftsløsninger. Ofte vil dette både bety lavere kostnader og tilgang til et større kompetansemiljø, som igjen trykker kvaliteten på anleggene. Det sentrale må være at eier har et klart og utvetydig ansvar for anleggenes kvalitet, tilstand og funksjon, og ut i fra det velger et hensiktsmessig driftskonsept. Etter vår oppfatning gir ikke et krav om at konsesjonær både må bygge, eie og drive noen garanti for at kvalitet og funksjonalitet ved anleggene blir bedre ivaretatt, snarere tvert i mot.

For E-CO vil gjennomføring av forslaget til endring i energilovens regler om anleggskonsesjon kunne få betydelige praktiske konsekvenser og nødvendiggjøre omfattende organisatoriske endringer.

Vi viser til at flere av de kraftverk hvor E-CO har eierinteresser i dag er organisert i selskap med daglig leder i deltidsstilling som eneste ansatt. Daglig leder ivaretar da oppgaver knyttet til oppfølging av økonomiske rammer, vedlikehold, overholdelse av krav i lovgivning mv og løpende forvaltning av selskapet. De øvrige oppgaver knyttet til drift av kraftverkene leies inn fra et operatørselskap som yter operatørtjenester og visse tjenester knyttet til selskapsadministrative funksjoner. Gjennom denne organiseringsformen har eier overordnet styring og kontroll med driften, mens den praktiske driften av anlegget forestås av et operatørselskap som Eidsiva Vannkraft. I disse tilfellene har man valgt å plassere anleggskonsesjonen hos operatørselskapet.

Når departementet nå foreslår å samle funksjonene eierskap og drift, vil denne organiseringsformen som etter E-COs oppfatning er effektiv og rasjonell etter forarbeidenes forutsetninger i utgangspunktet ikke kunne videreføres. Ordningen har for vårt vedkommende fungert utmerket i Hedmark og Oppland gjennom nærmere ti år, først med Vannkraft Øst, deretter med Eidsiva Vannkraft. Vi synes ikke at departementet i høringsnotatet på en tilfredsstillende måte har maktet å begrunne hvorfor denne typen samarbeid i fremtiden skal være lovstridig.

E-CO er usikker på om departementet har tilsiktet en så omfattende endring av rammebetingelsene for vannkraftproduksjon. Vi viser i den forbindelse til at det i høringsnotatet drøftes problemstillinger knyttet til utleie av *nettanlegg*, mens behovet for å samle funksjonene eierskap til og drift av andre elektriske anlegg enn nettanlegg ikke er direkte behandlet. Vi viser videre til at

problemstillingen knyttet til samling av funksjonene eierskap og drift er behandlet i avsnittet med overskrift "*Forslag om eierskap til nettselskapenes eiendommer*" (høringsnotatet punkt 3.2).

E-CO er av den klare oppfatning at nødvendig kontroll kan sikres på en god måte gjennom avtaleregulering mellom eier og driftsselskap.

De siste endringene i industrikonsesjonslovens regler (innføringen av den såkalte konsolideringsmodellen) legger klare begrensninger på hvilke eiermessige endringer som kan oppnås i kraftproduksjonsvirksomheten. Det er derfor nødvendig å sikre at produksjonsvirksomheten kan drives effektivt og rasjonelt innenfor rammene av konsolideringsmodellen. E-CO slutter seg i den forbindelse til departementets mål om "*samfunnsmessig ønskelige rasjonelle sammenslutninger*" innenfor norsk vannkraftproduksjon (punkt 7.3 i høringsnotat, 14. mars 2008 vedrørende forslag til endringer i industrikonsesjonsloven og vassdragsreguleringsloven). E-CO mener at dette best gjøres ved å tillate utleie av kraftproduksjonsvirksomhet og dagens etablerte drifts- og samarbeidsmodeller for vannkraftproduksjon.

Gjennom departementets foreliggende lovendringsforslag synes det primære siktemålet å være å regulere organiseringen av nettvirksomheten. Det bør derfor ikke gjøres endringer i energilovens generelle konsesjonsregler, men heller vurderes om det er mer hensiktsmessig å utforme en forskrift som konkret gjelder eierskap, disponering og adgang til konsesjonspliktige nettanlegg.

4. Tilknytningsplikt

Departementet foreslår å innføre en tilknytningsplikt for produksjon for å sikre at samfunnsmessig rasjonelle prosjekter gjennomføres, jf ny § 3-4 i energiloven.

Tidligere praksis i nettselskapene har etter vårt skjønn vært for avventende for å tilrettelegge for innfasing av samfunnsrasjonell fornybar energiproduksjon. E-CO er derfor positive til at det settes strengere krav til nettselskapenes konkrete oppfølging i form av nettutredninger og samfunnsøkonomiske vurderinger når planer for kraftprosjekter og omsøkte utbyggingsprosjekter foreligger. Vi er også positive til at nettselskapene eventuelt kan bli pålagt å investere i nettløsninger. Vi er videre tilfreds med at myndighetene er tydelige på at prosjekter som ikke er samfunnsmessig rasjonelle ikke skal realiseres, siden det for tiden søkes om en rekke store kraftprosjekter som sannsynligvis ikke er samfunnsmessig rasjonelle, både ut fra en lokal/regional vurdering og i et internasjonalt perspektiv. Ved en innføring av tilknytningsplikt bør det i tillegg føres en drøfting om reglene for bruk av anleggsbidrag.

Overordnet kan man inndele grensesnittet mellom produksjonsinnmating til nett i fire situasjoner:

1. Innmating i masket nett uten behov for kapasitetsøkning
2. Innmating i masket nett med behov for kapasitetsøkning
3. Innmating i nett med radiell struktur uten behov for kapasitetsøkning
4. Innmating i nett med radiell struktur med behov for kapasitetsøkning

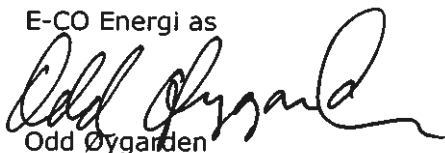
NVEs nåværende praksis av kontrollforskriften innebærer at ny produksjon i situasjon 3 og 4 må ta økonomisk ansvar for produksjonsrelatert nettanlegg – ikke kun frem til nærmeste tilkoblingspunkt,

Vi foreslår at det innføres regelverket for beregning av anleggsbidrag som gir likebehandling av situasjonene 1 og 3, samt av situasjonene 2 og 4. Prinsippet er altså at ny produksjon møter rammebetingelser som er harmonisert etter prinsippet om den nye produksjonen fører til behov for ny kapasitet i nettet eller ikke. I motsetning til nåværende praksis hvor ny produksjon møter ulikhet avhengig av om det møter et nett med radiell struktur eller et nett med masket struktur.

Det må ikke utvikles en praksis som forskjellsbehandler for eksempel vannkraft og vindkraft mht anleggsbidrag og tariffing som følge av lovendringene. I NVEs kommende vurdering av behovet for utvidelse av reglene for anleggsbidrag, må det være et premiss at ulike typer kraftproduksjon, enten lokaliseringen er i nord eller sør, ved kysten eller i innlandet, behandles etter de samme prinsippene.

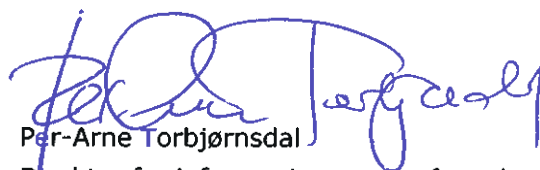
Med vennlig hilsen

E-CO Energi as

Odd Øygarden

Administrerende direktør (konst.)

Per-Arne Torbjørnsdal

Direktør for informasjon og samfunnskontakt

Kopi: Oslo kommune
Stortingsbenken for Oslo